

Kier- en tochtlichting

Subsidiebedrag: € 285,- per raam, deur en ander te openen deel in de gebouwschil

Inleiding

De gemeente Den Haag heeft een subsidieregeling voor de verduurzaming van gemeentelijke monumenten. In dit instructieblad leest u waar u technisch aan moet voldoen om gebruik te kunnen maken van deze subsidie.

In dit instructieblad vindt u informatie over de volgende onderwerpen:

- Subsidie voor kier- en tochtlichting
- Vergunningsplicht
- Wat is kierlichting?
- Hoe kunt u kieren en tocht opsporen?
- Kierlichting uitvoeren
- Ventilatie
- Materialen & producten
- Tips

Subsidie voor kier- en tochtlichting

De subsidie is bedoeld voor zowel doe-het-zelvers als voor werkzaamheden die door een vakman worden uitgevoerd. Het verdient echter de voorkeur om een specialist in te schakelen. Bij oude ramen en deuren is het namelijk vaak lastig om deze goed sluitend te krijgen.

Een belangrijke voorwaarde is dat het moet gaan om nieuwe maatregelen of restauratiewerkzaamheden die aantoonbaar bijdragen aan het behoud en de verbetering van het monument.

Vergunningplicht

Voor het dichten van kieren van een monument heeft u soms een omgevingsvergunning nodig. Als u twijfelt, kunt u dit vragen door te mailen naar: monumentenzorg@denhaag.nl. Bij reparaties geldt altijd het uitgangspunt: behoud van de historische onderdelen.

Soms is de bescherming alleen voor een monumentaal onderdeel van het gebouw. Dat wordt een 'vanwege bescherming' genoemd. Bij een 'vanwege bescherming' is alleen subsidie mogelijk voor het onderdeel dat onder deze bescherming valt.

Wat is kierdichting?

Bij monumenten zijn vaak veel kieren en openingen aanwezig. Dat kan komen door de bouwmethode, slijtage van goede aansluitingen of door verkeerde behandeling. Deze luchtstroom via de kieren is vaak voordelig voor de houten materialen in het gebouw. Ook voor een gezond binnenklimaat is een zekere mate van natuurlijke luchtverversing nodig. Maar te veel tocht en kieren maken het oncomfortabel en leiden tot forse stookkosten. Kierdichting is dus aantrekkelijk, zolang het gebouw niet 'potdicht' wordt gemaakt. Met goed uitgevoerde kierdichting kunt u doorgaans 5 tot 10% energie besparen, zonder het pand 'potdicht' te maken.

Hoe kunt u kieren en tocht opsporen?

Het opsporen van kieren kan op verschillende manieren. Laat de inspectie bij voorkeur uitvoeren door een specialist.

1. Visuele inspectie

Controleer kozijnen, deuren, brievenbus, dorpels en aansluitingen op zichtbare kieren. Vaak is van binnenuit daglicht zichtbaar.

2. Voelbare tochtcontrole

Gebruik een natte vinger, wierook of een kaars om tocht op te sporen. Dit werkt het beste bij wind op de gevel.

3. Warmtebeeldcamera

Met een infraroodcamera kunnen warmtelekken zichtbaar worden. Voor een goede opname is een temperatuurverschil van minimaal 15 graden tussen binnen en buiten nodig.

4. Blowerdoortest

Bij deze test wordt het gebouw tijdelijk op onderdruk gezet. Met rook of een infraroodcamera worden vervolgens de kieren opgespoord.

Kierdichting uitvoeren

1. Herstel versleten onderdelen

Begin met het herstellen van versleten kozijnen, aansluitingen en hang- en sluitwerk. Hiermee is vaak al veel tocht te verhelpen.

2. Tochtstrips aanbrengen

Zelfklevende kunststofstrips uit de bouwmarkt bieden slechts een tijdelijke oplossing. Duurzamere en geschiktere materialen voor monumenten zijn bijvoorbeeld wolvilt, RVS-strips, butylrubber- of siliconenprofielen. Een specialist kan ook een inlegprofiel frezen in het kozijnhout. Overleg dergelijke oplossingen altijd vooraf met Monumentenzorg.

3. Kieren, glaslatten en aansluitingen afdichten

Gebruik een elastisch, dampopen vulmiddel, zoals lijnoliekit.

4. Achterzetraam plaatsen

Als kierdichting niet voldoende is of het glas te weinig isolatie biedt, kan een achterzetraam worden geplaatst. Dit is een extra raam aan de binnenzijde, onzichtbaar van buitenaf. Voor het plaatsen van een achterzetraam is een vergunning nodig.

5. Schuiframen

Schuiframen blijven gevoelig voor tocht. Met een RVS-tochtprofiel of kantgeleiding kan het schuivende raam beter worden afgesloten.

6. Deuren

Bij deuren kan tocht onder de deur worden voorkomen met een tochtborstel of een valdorpel. Controleer tevens de scharnieren en stel de sluiting zo nodig bij. Op de aansluiting tussen deur en kozijn kan een compressieband of inkleem-

profiel worden geplaatst. Bij een brievenbus in de deur kan een tochtklep of borstel worden aangebracht.

Ventilatie

Monumenten ventileren van nature goed via naden en kieren. Door kierdichting vermindert deze natuurlijke ventilatie. Als hier geen aandacht aan wordt besteed, kan dit leiden tot vochtproblemen, schade aan het gebouw en een ongezonde luchtkwaliteit voor de bewoners. Daarom is het belangrijk om indien nodig extra ventilatievoorzieningen aan te brengen, zoals een balansventilatiesysteem met warmteterugwinning (WTW). Laat dit bij voorkeur uitvoeren door een specialist.

Aandachtspunten

- Gebruik bij voorkeur biobased en dampopen materialen. Deze sluiten beter aan op de historische materialen.
- Vermijd chemisch vervaardigde kit en purschuim, omdat deze onherstelbare schade kunnen veroorzaken.
- Laat werkzaamheden bij voorkeur uitvoeren door een specialist.

Tips

- Voor het isoleren van monumenten zijn standaardoplossingen vaak niet mogelijk en is deskundig advies nodig. Vraag iemand die veel ervaring heeft met isoleren van monumenten om advies. Laat deze persoon ook een plan maken.
- Wilt u voor het aanvragen van de omgevingsvergunning weten of uw plan haalbaar is? Heeft u nog vragen? Neem dan contact op met de afdeling Monumentenzorg: monumentenzorg@denhaag.nl
- Controleer of uw woning een gemeentelijk monument is op: [Monumenten | Den Haag](#)
- Kijk voor technische informatie op de website van stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg: [Home - Stichting ERM](#)
- Om het isoleren te mogen uitvoeren zijn mogelijk nog andere vergunningen, meldingen en toestemmingen nodig. Controleer op [Vergunningcheck - Omgevingsloket \(overheid.nl\)](#) welke dat zijn.